

กระทู้ถามที่ ๐๔๒

สภาผู้แทนราษฎร

๒๒ มกราคม ๒๕๕๑

เรื่อง การลงโทษนักเรียนเกินกว่าเหตุ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้
ตามที่ได้เกิดเหตุการณ์ครูลงโทษนักเรียนอย่างรุนแรงเกินกว่าเหตุโดยการเขียนตีด้วยไม้เรียว
อยู่เสมอ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะหลัง เหตุการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงปัญหาสภาพจิตใจ
ของครูที่ผิดปกติ ซึ่งการลงโทษอย่างรุนแรงนั้นส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจ
ของนักเรียนเป็นอย่างมากอันจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาของชาติโดยรวม จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงศึกษาธิการมีมาตรการอย่างไรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาครูที่มีสภาพจิตใจ
ผิดปกติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อนักเรียนโดยตรง ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายหรือแนวทางในการสร้างจรรยาบรรณของครูหรือไม่
อย่างไรขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

วิชาญ มินชัยนันท์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๔๒

ของ นายวิชาญ มินชัยนันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร
เรื่อง การลงโทษนักเรียนเกินกว่าเหตุ

ข้าพเจ้า นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอตอบชี้แจงกระทู้ถาม
เรื่อง การลงโทษนักเรียนเกินกว่าเหตุ ของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำถามที่ ๑ กระทรวงศึกษาธิการมีมาตรการอย่างไรในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาครูที่มี
สภาพจิตใจผิดปกติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อนักเรียนโดยตรง ขอทราบรายละเอียด

คำตอบที่ ๑ กระทรวงศึกษาธิการ มีมาตรการในการเสริมสร้างพัฒนาและป้องกันไม่ให้
ข้าราชการกระทำผิดวินัยในกรณีต่าง ๆ รวมทั้งกรณีการลงโทษนักเรียนเกินกว่าเหตุ ซึ่งอาจเกิดขึ้น
เพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนข้าราชการครูทั้งหมดของประเทศ แต่กระทรวงศึกษาธิการก็ไม่ได้ละเลย
ปัญหาดังกล่าว และได้กำหนดมาตรการป้องกันการประพฤติตนไม่เหมาะสมของข้าราชการครู ดังนี้

๑. การสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา โดยคุรุสภาซึ่งเป็น
หน่วยงานในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูผู้ประกอบ
วิชาชีพทางการศึกษา ให้ประพฤติปฏิบัติตนตามแบบแผนพฤติกรรม ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ
โดยจัดประชุมเพื่อชี้แจงแนวปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่
เช่น จัดพิมพ์คู่มือผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ๘๐๐,๐๐๐ เล่ม, กฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับ
การประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ๑๐๐,๐๐๐ เล่ม

๒. จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ (ศมจ.) ขึ้นประจำ
ทุกเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีผู้แทนผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาทุกสังกัด จำนวน ๗ - ๑๑ คน
ร่วมเป็นกรรมการ และมีเครือข่ายทุกอำเภอในเขตพื้นที่การศึกษาทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนให้
ผู้ประกอบวิชาชีพประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ สอดส่องดูแลให้คำปรึกษาแนะนำแก่
ผู้ประกอบวิชาชีพที่มีการประพฤติปฏิบัติตนไม่เหมาะสม

๓. ชักจูงความเข้าใจเกี่ยวกับความประพฤติและการรักษาวินัยของข้าราชการครู
โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหนังสือไปยังสถานศึกษา กำชับกดดันให้ผู้บริหาร
สถานศึกษาเอาใจใส่ในการปฏิบัติตัวของข้าราชการครู ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการลงโทษนักเรียน พ.ศ. ๒๕๔๘ อย่างเคร่งครัด

ในกรณีที่พฤติกรรมของครูเข้าข่ายการกระทำความผิดทางอาญา ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอีกสถานหนึ่งด้วย

๔. การพัฒนาชีวิตครู โดยสำนักงานส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.) ได้ดำเนินการโครงการพัฒนาชีวิตครู เพื่อลดภาวะความตึงเครียดของครูที่ประสบปัญหาด้านการเงินและการดำรงชีวิต อันอาจก่อให้เกิดปัญหาด้านสภาพจิตใจของครูและอาจจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ หรือเกิดกรณีการลงโทษนักเรียนเกินกว่าเหตุ โครงการนี้ จึงเป็นมาตรการหนึ่งในการป้องกันปัญหาดังกล่าว

๕. การดำเนินมาตรการในการจูงใจให้ข้าราชการครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ประกอบวิชาชีพครูที่ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ เช่น ในปี ๒๕๕๐ ได้คัดเลือกข้าราชการครูเพื่อรับรางวัล จำนวน ๓๖๘ คน และจัดพิมพ์หนังสือครูสุคติ ปี ๒๕๕๐ จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม, โครงการประกาศเกียรติคุณผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อรับรางวัลครูสภา, โครงการจัดตั้งมูลนิธิผู้เสียสละและมีจิตวิญญาณครู เป็นต้น

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎหมายและแจ้งให้ข้าราชการครูทราบ เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าราชการครูกระทำความผิดเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน ไม่ว่าจะโดยสภาพจิตผิดปกติหรือโดยความตั้งใจ ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

๑. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยในข้อ ๔, ๕ และ ๖ ได้กำหนดให้การลงโทษนักเรียนนั้น ต้องมีความมุ่งหมายเพื่อการอบรมสั่งสอนเท่านั้น และการลงโทษแก่นักเรียนที่กระทำความผิดมีเพียง ๔ สถาน คือ (๑) ว่ากล่าวตักเตือน (๒) ทำทัณฑ์บน (๓) ตัดคะแนนความประพฤติ (๔) ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

๒. ข้อบังคับครูสภา ว่าด้วยการพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการพิจารณา กรณีมีการประพฤติผิดจรรยาบรรณ ของวิชาชีพครู

๓. ข้อบังคับครูสภาว่าด้วยการอุทธรณ์ คำวินิจฉัยการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการดำเนินการอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหา กรณีประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ เพื่อเป็นการคุ้มครองในกรณีครูผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิด ซึ่งหากได้รับโทษโดยไม่ได้กระทำผิด อาจส่งผลต่อสภาพจิตใจของครูและอาจมีพฤติกรรมในการลงโทษรุนแรงต่อเด็กได้

คำถามที่ ๒ กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายหรือแนวทางในการสร้างจรรยาบรรณ ของครู หรือไม่ว่าอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบที่ ๒ กระทรวงศึกษาธิการ โดยคุรุสภาได้กำหนดแนวทางการสร้างจรรยาบรรณครู ไว้ ๔ ขั้นตอน มีสาระสำคัญดังนี้

๑. การกำหนดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๕ (๑) กำหนดให้คุรุสภา มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ โดยกำหนดเป็นข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ ประกอบด้วยจรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม

ทั้งนี้ ได้กำหนดให้สถาบันผลิตครูทั่วประเทศ นำสาระความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณของวิชาชีพบรรจุไว้ในหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี หลักสูตร ๕ ปี และทำให้นิสิตนักศึกษาที่จบหลักสูตรดังกล่าว ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

๒. การสร้างการยอมรับในจรรยาบรรณของวิชาชีพ ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๕๐ วรรคสอง ได้กำหนดให้คุรุสภาออกข้อบังคับว่าด้วยการกำหนดแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ในการดำเนินการ จึงได้ให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ได้มีส่วนร่วมคิดและแสดงความคิดเห็น โดยผ่านการจัดประชุม และประชาพิจารณ์ ๔ ภาค เพื่อสร้างการยอมรับร่วมกันก่อนที่จะออกข้อบังคับต่อไป

๓. การส่งเสริมจรรยาบรรณของวิชาชีพ โดยคุรุสภาได้ดำเนินการ ดังนี้

๑) จัดทำคู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

๒) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ และประชาชนทั่วไปได้ทราบเกี่ยวกับจรรยาบรรณของวิชาชีพ และแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ เพื่อจะได้รับรู้ รับทราบ และช่วยกันสอดส่องดูแลความประพฤติปฏิบัติตนของผู้ประกอบวิชาชีพให้อยู่ในจรรยาบรรณของวิชาชีพ

๓) ประสานหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เพื่อให้มีการอบรมจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการใช้จรรยาบรรณของวิชาชีพ เป็นเครื่องมือเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เห็นความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพ

๓. การควบคุมผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษาให้ประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ โดยได้กำหนดการควบคุมไว้ในพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังนี้

มาตรา ๘ (๒) ครูสภามีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมความประพฤติ และการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ โดยกำหนดเป็นข้อบังคับ

มาตรา ๕๑ กำหนดให้บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพของผู้ได้รับใบอนุญาต มีสิทธิกล่าวหาผู้ได้รับใบอนุญาตได้

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาที่ถูกกล่าวหาและกล่าวโทษ ถ้าคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพพิจารณาแล้วเห็นว่าผิดจริง ก็จะมีผลต่อการถือใบอนุญาต โดยอาจถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตได้

นอกจากแนวทางดังกล่าวแล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูสภา ได้ดำเนินการปฐมนิเทศข้าราชการครู เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณ กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งข้าราชการครูต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว และจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติกับครูที่ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณที่ดี เพื่อให้เป็นแบบอย่างแก่ครูโดยทั่วไป โดยจัดขึ้นในวันครูของทุกปี